

vládou lidu a to jako celku a že tedy těmto pojmům naprosto se přičí pojem vlády rolníků a dělníků, která zásadním vyloučením celých tříd ostatních po vzoru sovětském znamená vládu jedné nebo dvou vrstev (tříd) obyvatelstva nad ostatními (rozh. čís. 2811 a 4156 sb.) a nikoli snad jen vládní většinu v rámci demokraticko-republikánské ústavy.

Čís. 5111.

Účel otázky eventuální; musí se vždy týkati skutku žalobního.

Případ porušení předpisu § 267 tr. ř. a zmatek čís. 7 § 344 tr. ř. eventuální otázkou na přestupek podle § 459 tr. zák. ke hlavní otázce na zločin žhářství podle §§ 166, 167 c) tr. zák.

(Rozh. ze dne 24. října 1934, Zm I 1010/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Mostě jako soudu porotního ze dne 2. října 1933, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými přestupkem proti bezpečnosti majetku podle § 459 tr. z., zrušil výrok porotců, pokud záleží v odpovědi na 1. eventuální otázku, zrušil i rozsudek, pokud spočívá na tomto výroku, t. j. ve výroku, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými přestupkem proti bezpečnosti majetku podle § 459 tr. zák., v důsledku toho zrušil napadený rozsudek i ve výroku o trestech a ve výrocích s tím souvisejících a oba obžalované, pokud jde o onen přestupek, spáchaný prý způsobem uvedeným v rozsudku pod čís. 1, podle § 348 odst. 1 tr. ř. osvobodil.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek porotního soudu jen ve výroku, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými přestupkem proti bezpečnosti majetku podle § 459 tr. zák., a uplatňuje v tomto směru číselně důvody zmatečnosti podle § 344, čís. 7 a 10 a) a b) tr. ř.

S hlediska prvního důvodu zmatečnosti dovozuje, že 1. eventuální porotcům daná otázka, jejíž kladné zodpovědění vedlo k odsouzení obžalovaných pro přestupek podle § 459 tr. zák., přičila se předpisu § 267 tr. ř.

Stížnosti nelze upřítí oprávněnost. Pro obor § 344, čís. 7 tr. ř. znamená zásada § 267 tr. ř., že je nepřípustno dáti porotcům otázku na skutek, který nebyl předmětem ani původní ani rozšířené obžaloby (rozh. čís. 2956 a j. sb. n. s.). Žalobním skutkem je účast obžalovaného na určitém příběhu, který podle názoru obžaloby přivodil určitý trestný výsledek (rozh. čís. 2933 a j. sb. n. s.). Podrobné popsání skutku náleží do důvodů obžaloby; v důsledku toho je vylíčení příběhu v důvodech obžaloby rozhodným pro posouzení, co je předmětem obžaloby (rozh. čís. 2538 a j. sb. n. s.). Obžalovaným bylo podle doslovu žalobní formule spisu obžalovacího ve směru tu v úvahu přicházejícím dáváno za vinu, »že dne 23. května 1933 v P. po vzájemném dorozumění a ve společném zlém úmyslu založili oheň na půdě hostince Jana L-e č. p. 55 »Zum E.«, tudíž podnikli jednání, z něhož podle jejich úkladu na cizím

majetku požár měl vzejíti, při čemž oheň vzešel a z toho povstala pro poškozeného značná škoda«, a že se tím dopustili zločinu žhářství podle §§ 166, 167 c) tr. zák. Podle obsahu důvodů spisu obžalovacího záležel skutek obžalovaných, jímž byl přivoděn zmíněný požár, v tom, že obžalovaní zanechali dne 23. května 1933 na půdě uvedeného hostince hořící svíčky na třech různých místech, na nichž pokud se týče v jichž blízkosti uschovali různé hořlavé předměty, a to lavice, části postelí, bedny, koše, slámu politou fermeží, dřevěnou vlnu, hadry, kusy špeku a sádla, konev s asi 15 l benzinu a j. Hlavní otázka, jež byla porotcům v tomto směru dána, kryla se úplně s citovanou žalobní formulí a zněla podle toho na zločin žhářství podle §§ 166, 167 c) tr. zák. K této hlavní otázce byla porotcům dána »otázka eventuální« tohoto znění: »Jsou obžalovaní Albert F. a Josef F. vinni, že v květnu 1933 a již dříve před tím v P. a to prvý jako pachtýř hostince čí. 55 »Zum E.« a druhý jako nájemce hostinské a výčepnické koncese, na půdě hostince měli složeny lavice, části lůžek, slámu, krabice s lakem a fermeží, košík a zbytky rouleaux a že se tím dopustili jednání, pokud se týče opomenutí, z něhož snadno lze předvídati nebezpečí ohně?«

Potřeba připojiti k otázce hlavní otázku eventuální po rozumu § 320 tr. ř. jest odůvodněna týmiž úvahami, jež zákonodárce vedly k tomu, by v § 267 tr. ř. prohlásil zásadu, že soud co do právního posouzení skutku žalobního není vázán obžalobou. Účelem otázky eventuální je tedy, by porotci a soudní sbor porotní mohli přivést k platnosti vlastní názor o právní povaze skutku žalobního, nejsouce při tom vázáni právním názorem žalobcovým. Otázka eventuální musí se podle toho vždy týkati skutku žalobního v naznačeném smyslu. Ze srovnání skutku, jenž byl podle toho, co uvedeno, předmětem spisu obžalovacího, se skutkem tvořícím předmět zmíněné otázky eventuální plyne však, že skutek, na nějž zněla uvedená otázka eventuální, nelze pokládati za totožný se skutkem, který tvořil předmět spisu obžalovacího, nýbrž že dlužno v něm spatřovati skutek zcela odlišný od skutku žalobního. Skutek tvořící předmět spisu obžalovacího záležel, jak uvedeno, v tom, že obžalovaní způsobili dne 23. května 1933 v P. požár tím, že zanechali za okolností shora naznačených na půdě zmíněného hostince hořící svíčky; skutek tvořící předmět uvedené otázky eventuální záležel však ve zcela jiném, v měsíci květnu 1933 a již před tím předsevzatém jednání (pokud se týče opomenutí), z něhož se sice snadno dalo předvídati nebezpečí ohně, jímž však požár tu v úvahu přicházející, t. j. trestný výsledek, jež spis obžalovací má na mysli, podle obsahu otázky způsoben nebyl. Při tom budiž pro úplnost zdůrazněno, že skutek tvořící předmět otázky eventuální spočíval podle doslovu této otázky prostě v tom, že obžalovaní měli předměty v této otázce uvedené složeny na půdě zmíněného hostince, nikoli tedy snad v tom, že obžalovaní nahromadili tyto věci právě na místech půdy ve spise obžalovacím popsanych a způsobem tam vyličeným. Uvážili-li se pak, že na skutek ve zmíněné otázce eventuální uvedený nebyla obžaloba ani později rozšířena, je zřejmo, že »otázka eventuální« na tento skutek přičila se předpisu § 267 tr. ř. Poněvadž pak porotci, zodpověděvše všemi hlasy záporně onu hlavní otázku, zodpověděli kladně »otázku eventuální«, takže v důsledku toho došlo k odsouzení obžalovaných pro přestupek podle § 459 tr. zák., je nepo-

chybně, že rozsudek trpí ve výroku odsuzujícím obžalované pro tento trestný čin zmatkem podle § 281 čis. 7 tr. ř., stížností uplatňovaným.

Čís. 5112.

Je zmatkem podle čis. 11 § 281 tr. ř., zostřen-li náhradní trest na svobodě za nedobytný trest peněžitý postem.

(Rozh. ze dne 24. října 1934, Zm II 194/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodnuv v zasedání neveřejném dne 19. června 1934 o zmateční stížnosti obžalovaného a o odvolání státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 28. prosince 1933, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §§ 81, 82 tr. zák., přestupkem nedokonané krádeže podle §§ 8, 460 tr. z. a přestupkem § 36 zbroj. pat. a odsouzen nepodmíněně k trestu těžkého žaláře na 6 měsíců, — jenž byl nejvyšším soudem zvýšen na 14 měsíců těžkého žaláře — zostřeného jednou měsíčně postem, a k pokutě 40 Kč, na jejíž místo nastoupí v případě nedobytnosti další trest těžkého žaláře 2 dnů, zostřený jednou postem, — uznal dne 24. října 1934 po ústním líčení podle § 290 tr. ř. takto právem:

Výrok rozsudku o trestu, pokud obžalovanému byl pro případ nedobytnosti peněžitě pokuty 40 Kč vyměřen náhradní trest dalších dvou dnů těžkého žaláře, zostřeného postem, se z úřední moci zrušuje jako zmatečný a obžalovanému se znovu vyměřuje náhradní trest a to dvou dnů těžkého žaláře (beze zostření).

Důvody :

Ježto § 8 zákona ze dne 21. března 1929, čis. 31 sb. z. a n. z roku 1929 ustanovuje, že doba náhradního trestu na svobodě za peněžitý trest nedobytný má býti stanovena za každých 10 Kč až 100 Kč uloženého trestu na penězích jedním dnem trestu na svobodě téhož druhu jako trest hlavní, vykročil nalézací soud, zostřiv tento náhradní trest jedním postem, ze své moci trestní (čis. 11 § 281 tr. ř.). Ani ustanovení § 8 cit. zák. ani § 260 a) tr. zák. a odst. 2 tohoto § nezná zostření náhradního trestu. Poněvadž toto porušení zákona je v neprospěch obžalovaného, bylo za použití § 290 tr. ř. uznati jak se stalo.

Čís. 5113.

Nejde o přečin podľa § 400, odst. 1 tr. zák., pojal-li verejný notár do listinného osvedčenia nepravdivé vyjadrenie obžalovaných o tom, čo sa vraj stalo predtým v jeho neprítomnosti, bez toho, že by osvedčil alebo potvrdil pravdivosť obsahu tohoto vyjadrenia.

(Rozh. zo dňa 27. októbra 1934, Zm III 100/34.)